

Procesvoorstel formatie 2022.

1. Inleiding

In week 13 van 2022 hebben verkennende gesprekken plaats gevonden met vertegenwoordigers van alle raadsfracties over het proces dat zou kunnen leiden naar een vorm van samenwerking in de raad voor de komende periode.

In deze notitie treft u mijn bevindingen naar aanleiding van de gevoerde gesprekken met aansluitend een advies voor het vervolgtraject om te komen tot een breed gedragen samenwerking en leidend tot een stabiel bestuur in de komende raadsperiode.

2. Bevindingen

De vijf gesprekken die in dit kader met mij als procesverkenner zijn gevoerd hadden allen een zeer constructieve insteek.

Elk van de betrokken partijen streeft binnen de mogelijkheden (die de anderen bieden) naar continuering van de samenwerking. Hierbij wordt in diverse gesprekken opgemerkt dat het gebruiken van de resultaten van het 'Evaluatierapport Kaag & Braassem' van maart 2022, wenselijk is. Want het 'raadbrede akkoord' heeft veel gebracht, maar verdient ook verdere doorontwikkeling en het rapport biedt daar goede aanknopingspunten voor.

Zo is ook openbaarheid van de besluitvormingsprocessen voor elke partij een belangrijk onderwerp. In dergelijke openbaarheid kan de vertegenwoordigende rol van de Raad ook het best tot uitdrukking komen. Dat geldt ook zeker voor de wijze waarop een akkoord tot stand komt.

Dit streven naar openbaarheid raakt ook direct aan een andere bevinding: alle fracties zoeken naar een goed functionerende wijze van burgerparticipatie, maar geen van de fracties heeft de alles omvattende oplossing (zo die er al zou zijn). Daarbij zou ook het thans geldende vergadersysteem van de Gemeenteraad duidelijker uiteen gezet moeten worden voor de geïnteresseerde burger. Dit aspect draagt eveneens bij aan openbaarheid en inwonersbetrokkenheid en biedt raadsleden de gelegenheid deskundige- en betrokken burgers te raadplegen. Door de procedures in de raad duidelijker te maken en meer tijd te nemen voor raadplegen van burgers zal hun betrokkenheid vermoedelijk makkelijker worden gerealiseerd.

Over de college vorming is in dit stadium uiteraard nog niet gericht gesproken, maar duidelijk is dat wanneer niet alle partijen in het college kunnen of willen participeren, er een werkbare oplossing moet komen voor de informatie verstrekking vanuit de respectievelijke wethouders naar de vijf fracties. Kan daar géén oplossing voor worden gevonden dan ontstaat het risico dat er ondanks een gedragen gezamenlijke agenda toch een vorm van 'coalitie – oppositie' ontstaat. Terwijl op de zogenaamde 'paarse

dossiers' (en wellicht ook groene dossiers) wisselende meerderheden zouden moeten kunnen ontstaan.

Partijen zijn van mening dat in de volgende fase van de verkenning, waarbij het gaat over de inhoud, enerzijds onafhankelijkheid van de verkenning van belang is, maar anderzijds niet voorbij kan worden gegaan aan de verkiezingsuitslag.

3. Advies

- De inhoudelijke verkenningsfase staat onder leiding van een duo dat wordt gevormd door een door PRO voor te dragen persoon, met ondersteuning van een onafhankelijk deskundige met affiniteit tot de processen en dossiers die in Kaag & Braassem spelen maar met voldoende distantie tot de actuele politiek;
- De inhoudelijke verkenningsfase wordt afgetrapt met een inhoudelijke bespreking van een analyse van de programma's van de vijf partijen. Uit die analyse volgen overeenkomsten en verschillen. In de bespreking van deze analyse komen ook de verbeteringsmogelijkheden uit het evaluatierapport ter sprake. Gelet op het voorgestane tempo lijkt een periode van twee weken haalbaar voor deze exercitie;
- Vervolgens wordt onderzocht hoe bestaand beleid kan worden gecontinueerd en nieuwe onderwerpen een plaats in de komende raadsperiode kunnen krijgen en tevens hoe de onderlinge samenwerking op basis van goede afspraken in een gezamenlijke agenda vorm kan krijgen. Tevens worden afspraken over prioritering gemaakt. Bij alle onderwerpen worden waar mogelijk concrete doelstellingen geformuleerd. Dat kan op basis van kwantificering (bijvoorbeeld per jaar 100 extra wooneenheden) en dat kan op basis van kwalitatieve afspraken bij onderwerpen waarvoor thans voor de meeste raadsleden en fracties de uitkomst nog volstrekt onduidelijk is anders dan dat er op dit onderwerp 'iets moet gebeuren' (zoals bij inwonersparticipatie). Laten we dit groene blokken gaan noemen. Tussen witte en groene blokken zitten dan de huidige paarse blokken;
- Het resultaat van de inhoudelijke verkenningsfase is een formatie agenda waarvan de gehele raad zich eigenaar voelt;
- Deze formatie agenda wordt in openbaarheid behandeld en waar mogelijk en nuttig na consultatie van betrokken burgers;
- Vervolgens volgt de formatiefase.

Rob van der Hoorn

4 april 2022.